

Walter De Bock: afscheid van een monument
Waarom journalisten ook in 2007 best weer aansluiten bij de VVJ/AVBB
Het ultieme persprijzenoverzicht 2006-2007

En verder:

Marc Vandelooverbosch, Luc Lamine, Annemie Speybrouck, Jan Wauters,
Mark Vlaeminck, en vele, vele anderen

BELGIE-BELGIQUE

PB

8900 IEPER I

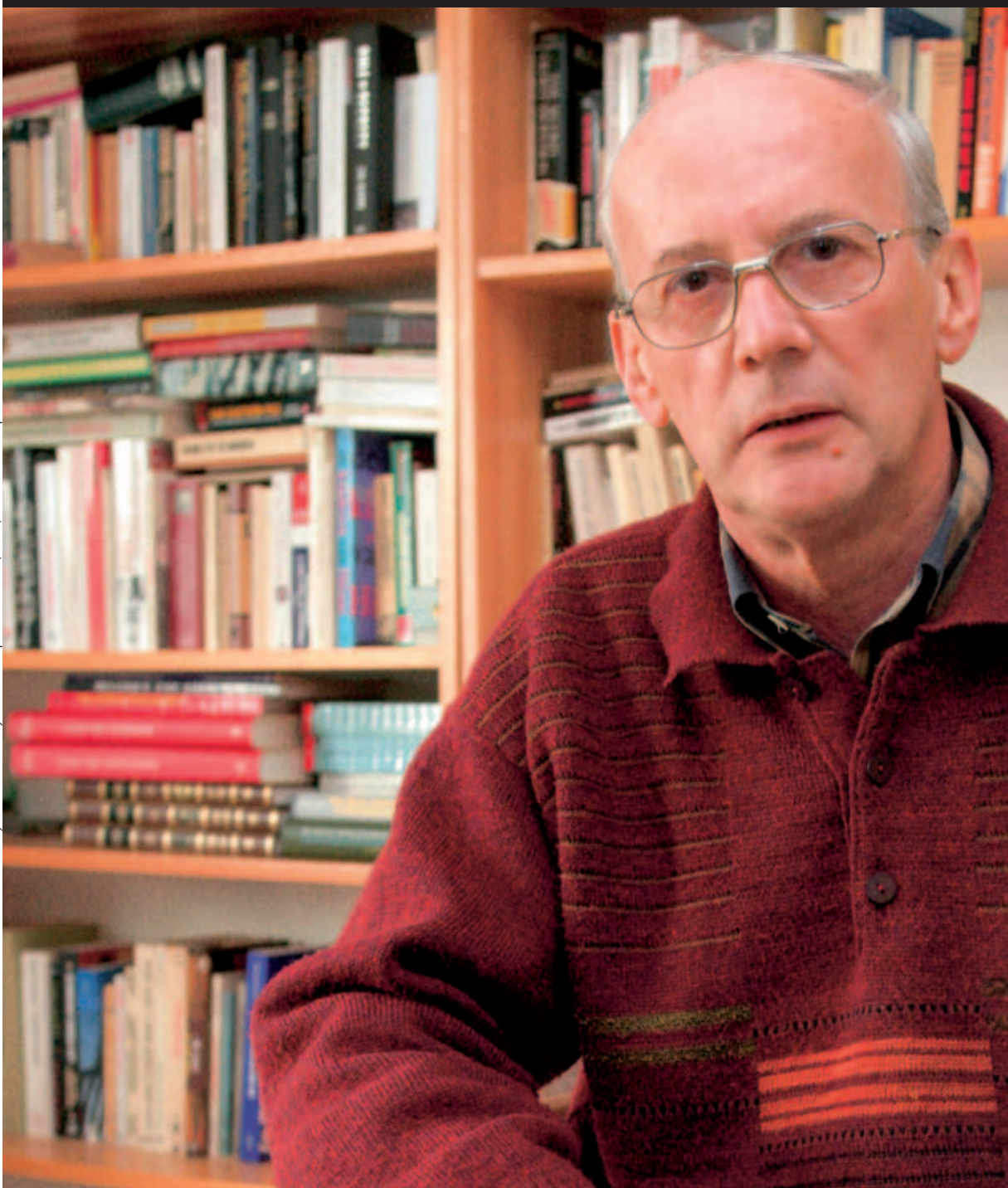
3/8/36

afgiftekantoor Ieper

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

17 november 2006 - nummer 97 - Verschijnt maandelijks - v.u. pol deltour, IPC, résidence palace blok C - wetstraat 155 1040 Brussel

Journalistic Excellence Award

[editie 2007]

De Citigroup Prijs voor Journalistiek Talent

beloont jaarlijks economisch/financiële journalisten.

De winnaars worden uitgenodigd op een internationaal seminar aan de Columbia University, NY, USA.

Daar krijg je de kans om deel te nemen aan gesprekken en workshops met vooraanstaande academici en beleidsmakers.

Verder worden verschillende bezoeken georganiseerd aan instellingen zoals de New York Stock Exchange, de World Bank, het IMF, Bloomberg Business News en de Federal Reserve. Eén dag is voorzien voor ontmoetingen met top-executives van Citigroup.

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Marleen SLUYDTS
Johan VAN CUTSEM
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Résidence Palace
Blok C - Lokaal 2232
Wetstraat 155 - 1040 Brussel
Tel. 02/235.22.70
Fax 02/235.22.72
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
lisbeth.moons@journalist.be

RECLAMEREGIE

Lisbeth MOONS
Zie adres hierboven
lisbeth.moons@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Drukkerij Deman NV
Nijverheidslaan 5
8970 Poperinge
Tel. 057/33 67 21
Fax 057/33 40 18

INTIMIDATIE

Een schadeclaim van 100.000 tot 390.000 euro tegen drie journalisten, als poging tot intimidatie van de pers kan dat tellen, meneer Lamine en uw achtbare advocaten. Akkoord, Luc Lamine is drie jaar door een hel gegaan en daarna door het gerecht volledig witgewassen. Het Antwerpse gerecht heeft geen enkel strafbaar feit vastgesteld. Dat daarbij achter de schermen politieke afrekeningen zijn gemaakt en een luguber machtsspel is blootgelegd aan de top van de Antwerpse politie, kan niemand nochtans ontkennen.

In de hysterie van de beruchte Visa-affaire zijn er inderdaad – ook door de pers – nogal wat beschuldigingen op de Grote Markt gegooid. En de media moeten zeker niet te beroerd zijn om toe te geven dat af en toe fouten zijn gemaakt. Maar het is niet de schuld van de pers dat Luc Lamine drie jaar heeft moeten wachten tot alle verdeningen zijn verdwenen. De journalisten hebben ook stap voor stap weergegeven hoe het netelige dossier evolueerde. En aan het eind rapporteerden ze even goed dat sommige verdachtmakingen op niets waren gebaseerd.

De advocaten van Lamine zouden er beter aan doen om een volledig dossier samen te stellen over wat er in de pers is verschenen de voorbije jaren. En dan proberen aan te tonen waar eventueel fouten zijn gemaakt of de journalistieke deontologie niet is gerespecteerd. Er nu zomaar lukraak drie collega's uitpikken om ze met zware claims tegen de muur te nagelen, gaat veel te ver. En dat op basis van enkele artikelen waarin vragen worden gesteld over de gang van zaken bij de politie en het koopgedrag van hogere officieren.

Kritische opmerkingen maken is nog iets anders dan laster, eerroof en soortgelijke misdrijven. Voor ze naar de rechtbank stappen kunnen de advocaten van Luc Lamine misschien eens contact opnemen met de Raad voor de Journalistiek. Als er nu één orgaan is waar iedereen terecht kan met vragen over deontologie, is het de Raad wel, en niet een rechtbank.

Een ander pijnlijk dossier van de jongste weken was de *marathon story* van Koen Fillet. Maandenlang heeft hij op vraag van de programmamakers van Canvas moeten veinzen dat hij zou meelopen in New York. Terwijl hijzelf en insiders wisten dat dit met een kapotte knie onmogelijk was. Beroepsjournalisten worden verondersteld geen spelletjes mee te spelen die het vertrouwen van het publiek in de media kunnen schaden. Canvas heeft dat signaal te laat begrepen en beseft nu dat de affaire de geloofwaardigheid van de 'meerwaardezender' niet ten goede komt. Maar misschien moeten we niet te hard met het vingertje zwaaien; het oordeel van (een groot deel van) de publieke opinie weegt al zwaar genoeg.

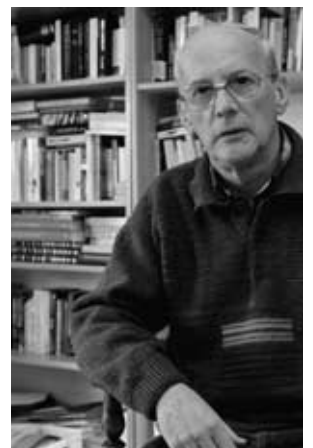
Marc Van de Looverbosch

Foto: Johan Van Cutsem

UIT DE VVJ	3
ACTUEEL	
VVJ/AVBB hernieuwt lidmaatschappen	5-6-7
De nieuwe perskaarten zijn uit	5
Nieuw minimumbarema voor freelancers	6
VVJ steunt journalisten tegen Lamine	7
Journalistenagenda 2007 komt eraan	7
Archief Walter De Bock naar KU Leuven	8
DOSSIER	
Overzicht Persprijzen 2006-2007	9-10-11-12
MENS ACHTER HET NIEUWS	
Annemie Speybrouck laat midlife rocken	13
ICONEN VAN DE VLAAMSE JOURNALISTIEK	
Jan Wauters: 'Ik een icoon? Een icoon van de twijfel, ja'	14-15-16
SERVICE	
Hoe omgaan met de primeurs van collega's?	17
SCHEEF BEKEKEN	17
DE DEADLINE VOORBIJ	18
ONDER EMBARGO	19

*Walter De Bock, een monument van de onderzoeksjournalistiek in het land, droeg vorige vrijdag zijn gigantische archief over aan de KU Leuven. Daar ligt het ter beschikking van vorsers, journalisten en studenten die meer te weten willen komen over een reeks dossiers en affaires die het land in de voorbije decennia bezig hielden. Zie pagina 8.
(Foto Johan Van Cutsem)*

VVJ/AVBB HERNIEUWT LIDMAATSCHAPPEN 2007

Met een nieuw jaar in zicht, hernieuwt de VVJ/AVBB haar lidmaatschappen voor beroepsjournalisten, stagiairs, persmedewerkers en ereleden. Voor de praktische afwikkeling verwijzen we naar de brief en documenten die bij dit nummer van DJ zijn gevoegd. Voor de redenen waarom u (opnieuw) lid zou worden, kan u in onderstaande status questionis terecht. Hoe wil de VVJ/AVBB u ook in 2007 van nut proberen te zijn?

Pol Deltour
Nationaal secretaris

De erkenning van beroepsjournalisten

De VVJ waakt erover dat de hele erkenningsprocedure voor beroepsjournalisten correct verloopt. De VVJ levert de helft van de mandatarissen in de **Erkenningscommissie** voor beroepsjournalisten, parallel met de mediabazen die de andere helft van de mandaten invullen. De vereniging staat tevens in voor de logistieke omkadering van de Erkenningscommissie, en zorgt ervoor dat de FOD Binnenlandse Zaken de gepaste persdocumenten opmaakt die vervolgens aan de beroepsjournalisten worden bezorgd. De erkenningen moeten om de vijf jaar worden hernieuwd. Voor de periode 2007-2011 werken Binnenlandse Zaken en de AVBB/VVJ overigens geheel **nieuwe persdocumenten** uit. Voor VVJ-leden zijn de erkenningsprocedure en perskaart verrekend in het lidgeld van € 105. Beroepsjournalisten die géén lid wensen te worden van de VVJ/AVBB betalen aan de vereniging hoe dan ook een administratiekosten van € 60 voor hun perskaart + € 24 per jaar voor een validatievignet. Niet-VVJ-leden betalen bij verlies van hun perskaart bovendien € 60 voor het duplicaat, voor VVJ-leden is ook dit inbegrepen in het lidgeld van € 105.

Begeleiding van beginnende journalisten

De VVJ/AVBB werkt voor beroepsjournalisten-in-spe het statuut van **stagiair** uit. Hierdoor beschikken beginnende journalisten in de loop van hun eerste twee jaren over nagenoeg dezelfde faciliteiten als erkende beroepsjournalisten.

Het VVJ-secretariaat staat jonge journalisten ook verder met **raad en daad** bij. Hoeveel kunnen ze verdienen? Welke arbeidsvoorwaarden zijn van toepassing? Welke verplichtingen heeft een beginnend freelancer? De VVJ participeert tevens in het **Instituut voor de Journalistiek** (www.instituutvoorjournalistiek.be), dat in samenwerking met het Vlaamse vormingscentrum Syntra avondopleidingen organiseert gespreid over twee jaar.

De officiële perskaart: sleutel op vele deuren

Een officiële perskaart doet her en der **deuren open gaan die voor het gewone publiek gesloten blijven**. Dat is zowel bij overheidsinstanties als private bedrijven en instellingen het geval. Politieagenten zijn wettelijk verplicht om de houders van een nationale perskaart maximale doorgang te verlenen wanneer ze hun job doen. In de sportwereld en de culturele sector gaan organisatoren vaak uit van de officiële persdocumenten om journalisten een extra accreditatie toe te kennen voor competities of vertoningen. De AVBB/VVJ maakt er een punt van de nationale perskaart en stagiairkaart maximaal te promoten als *laisser-passer* bij elke gelegenheid die nieuwswaarde heeft.

Voor wie het verder zoekt: de internationale perskaart

VVJ-leden kunnen op het secretariaat bovendien een internationale perskaart verkrijgen (€ 22 voor een kaart die 2 jaar geldig is). Deze kaart, gemaakt onder de auspiciën van de **Internationale Federatie van Journalisten**

(IFJ) waar de AVBB/VVJ lid van is, verschaft de houder een minimum aan faciliteiten en bescherming wereldwijd. De IFJ-kaart is enkel beschikbaar voor VVJ-leden (beroepsjournalisten, stagiairs en persmedewerkers), niét dus voor beroepsjournalisten die geen lid van de VVJ/AVBB zijn.

Mooie faciliteiten bij het openbaar vervoer

Erkende beroepsjournalisten kunnen, op gewoon vertoon van de perskaart, gratis reizen bij de **NMBS** in 2de klasse. Voor vervoer in 1ste klasse genieten ze van een 25 procenttarief. Ook bij **De Lijn** en de Waalse **TEC** kan gratis gereden worden. Al die voordelen gelden even goed voor stagiairs en ereleden die zich kunnen legitimeren (niét voor persmedewerkers).

Bij **Brussels Airlines** kunnen beroepsjournalisten en stagiairs een halveprijsvoordeel krijgen op de full fare businessstarieven in Europa en de full fare economystarieven in Afrika. Reserveren kan op tel. 070.35.11.11.

Auto en parkeren

Ook diverse **automerken** geven kortingen aan beroepsjournalisten. Eén tip: vragen staat vrij, haal boven dus die perskaart.

Beroepsjournalisten (niét de stagiairs en evenmin de persmedewerkers) kunnen aanspraak maken op een officiële **autopersplaat**, die op zijn beurt een vlottere doorgang tijdens de beroepswerkzaamheden mogelijk maakt. VVJ-leden betalen hiervoor een eenmalige waarborg van € 38, het jaarlijkse va-

Nieuwe perskaarten zijn uit !

Dit is ze dan: de nieuwe officiële perskaart voor beroepsjournalisten voor de periode 2007-2011 die de FOD Binnenlandse Zaken en de AVBB tesamen hebben uitgewerkt. Het document, model-bankkaart, vervangt de kartonnen en plastic kaart die tot nogtoe werden uitgereikt.

De vermeldingen op de kaart blijven dezelfde, op het nummer van de identiteitskaart na dat vervangen wordt door het rijksregisternummer. De kaart behoudt dus zijn officiële karakter naar alle overheden toe, die zoals voorheen "worden verzocht de titularis alle faciliteiten te verlenen in zoverre verenigbaar met de vereisten van openbare orde en van het verkeer".

Ook de stagiairs-beroepsjournalisten mogen zich aan nieuwe perskaarten verwachten. Zij worden in dat verband trouwens al onmiddellijk verzocht een digitale pasfoto (jpeg, 300 dpi) te bezorgen aan het VVJ-secretariaat. Dat laatste wordt ook verwacht van journalisten die vanaf Nieuwjaar 2007 worden erkend als beroepsjournalist en een officiële perskaart aanvragen.

Ook de journalisten van beroep (van de periodieke/gespecialiseerde pers) en de houders van een T-kaart krijgen straks het nieuwe model van officiële perskaart toegestopt, zij het in een andere kleur en met aangepaste vermeldingen erop. (PD)

lidatievignet is inbegrepen in het lidgeld van € 105. Niét-VVJ-leden betalen een waarborg van € 62 én jaarlijkse validatievignetten van € 34.

Beroepsjournalisten (niét de stagiairs of persmedewerkers) hebben verder de mogelijkheid om 24 uur gratis te parkeren op de luchthaven van **Zaventem**.

Diverse prijsvoordelen

Beroepsjournalisten van dagbladen, weekkranten en het persagentschap Belga kunnen na tussenkomst van hun werkgever de helft korting krijgen op hun facturen van **Belgacom**. Hiertoe moet hun uitgever de maatschappij eerst een specifiek attest bezorgen.

Ook van organisatoren van evenementen krijgen beroepsjournalisten en stagiairs meer dan eens gratis toegang aangeboden. Musea of tentoonstellingen bijvoorbeeld. Ook hier geldt weer: vragen staat vrij, en heb die perskaart toch maar systematisch op zak.

Sociale onderhandelingen

De VVJ/AVBB neemt op ruime schaal deel aan sociale onderhandelingen in de mediahuizen. Dat is bijvoorbeeld het geval bij **CAO-gesprekken of herstructureringen**. Zo wordt op dit ogenblik aan een nieuwe bedrijfs-CAO voor Belga gewerkt. Bijzondere aandacht gaat verder naar de uitwerking van de eerste sectorale CAO voor de commerciële omroepen, inclusief de functieclassificatie voor journalisten die deze omvat.

De VVJ/AVBB streeft bij dat alles naar voldoende bezette redacties, behoorlijke loonvoorwaarden, rechtvaardige evaluatiesystemen en menselijke arbeidstijdregelingen. Met haar 2.500 Vlaamse en 4.500 Belgische leden – of het gros van de journalisten die voor de algemene nieuwsmedia werken – is de beroepsvereniging alleszins zeer representatief voor de journalistieke gemeenschap.

Zelfstandigen

Bijzondere aandacht besteedt de VVJ aan de freelance journalisten. Niet alleen vertegenwoordigen zij vandaag een kwart van het totale bestand van beroepsjournalisten, bovendien zijn hun huidige loon- en werkvoorwaarden vaak niet om over naar huis te schrijven

ven. Eind 2006 publiceerde de VVJ de tweede editie van haar **Vademecum voor Zelfstandige Journalisten**. Dit is online beschikbaar op www.journalist.be voor alle betalende leden. Sinds kort beschikt de VVJ over een **3/5-adviseur**, Ivan Declercq, die zich specifiek met de problemen van freelancers bezighoudt.

Het aanvullend journalistenpensioen

Loontrekkende beroepsjournalisten hebben op grond van een koninklijk besluit van 1971 recht op een aanvullend pensioen dat bij een volledige beroeps carrière oploopt tot 1/3 van het gewone werknemerspensioen. Dit aanvullende pensioen wordt gefinancierd door bijzondere sociale bijdragen van werkgever en journalist, dit ten belope van respectievelijk 2 en 1 pct. van het brutoloon. Nog steeds zijn er mediahuizen die verzaken aan hun bijdrageplicht voor het aanvullende journalistenpensioen. Ook in 2007 blijft het dus zaak op de loonfiche na te gaan of de bijdragen in kwestie wel degelijk worden betaald. Zoniet, kan het VVJ-secretariaat bijspringen om de kwestie bij de Pensioentoren **geregulariseerd** te krijgen.

Auteursrechten – de JAM

De AVBB is oprichter van de Journalisten Auteurs Maatschappij (JAM), waarin ze tot vandaag volop blijft investeren. VVJ-bestuurslid Luc Standaert zit de JAM voor. Een beter platform voor de vrijwaring van de auteursrechten van journalisten is dan ook niet denkbaar. Zo vormt de JAM voor journalisten ook een uitgelezen kanaal om de **reprografierechten** op te vorderen waarop ze volgens de wet recht hebben. Dat gebeurt dan bij Repobel of Auvibel, alnaargelang men voor print- of audiovisuele media werkt. Of: hoe geraak je als journalist aan een meer dan behoorlijk financieel extraatje? Alle info op www.jam.be.

Persvrijheid

De AVBB/VVJ verdedigt als geen ander de persvrijheid. België scoort op dat vlak trouwens niet zo heel slecht. De strijd voor persvrijheid situeert zich om te beginnen op het niveau van de **garing van informatie**. De AVBB ijvert in dat verband voor meer

openbaarheid van bestuur en het vrijwaren van de Bronnenwet van 2005. Daarnaast veronderstelt persvrijheid de mogelijkheid om **nieuws, duiding en opinie maximaal te publiceren of uit te zenden**, zij het met inachtneming van de gerechtvaardigde beperkingen hierop.

De AVBB heeft in samenwerking met de Koning Boudewijn Stichting de website www.pers-gerecht.be gecreëerd, waarin alvast de belangrijkste wettelijke en deontologische regels in verband met journalistiek op een rij worden gezet.

Redactionele onafhankelijkheid

Op weinig werkvloeren wordt zo veel gediscussieerd (en geruzied) als op een redactie, overigens over maatschappelijk en ethisch vaak zeer relevante onderwerpen. En dus is het niet abnormaal dat journalisten net dat ietsje beter worden afgeschermd van de humeuren en willekeuren van hun redactiechefs en managers. Daarvoor kan een **redactiestatuut** dienen: een document dat de verhoudingen tussen terreinjournalisten, hoofdredactie en directie vastlegt zodat de onafhankelijkheid van de redactie maximaal wordt gevrijwaard. Voor de VVJ/AVBB ook in 2007 een belangrijk aandachtspunt.

Beroepsaansprakelijkheid

Het ijveren voor persvrijheid komt er op neer dat de VVJ/AVBB de gevallen van beroepsaansprakelijkheid tot een minimum probeert te beperken. Dat gebeurt zowel op het structurele niveau, door de sensibilisering van beleidsverantwoordelijken, als op individueel vlak, door het zowel moreel als materieel bijstaan van journalisten die worden gedagvaard of aangeklaagd. De AVBB hoopt in 2007 een nieuwe **groepsverzekering** voor beroepsaansprakelijkheid te kunnen afsluiten die journalisten extra soelaas moet bieden.

Deontologie - Raad voor de Journalistiek

De federale AVBB hechtte van meet af aan het grootste belang aan de bewaking van de ethische beroepsregels. Daarvan getuigen de **beroeps codes** die in respectievelijk 1971 en

Nieuw minimumbarema 2007

Het minimumtarief voor freelance journalisten dat de BVDU (Belgische Vereniging van Dagblad Uitgevers) met de AVBB is overeengekomen wordt voor 2007 geïndexeerd tot 0,94 euro per regel van 60 tekens. Tot eind 2006 geldt nog het minimum van 0,90 euro. Het tarief is van toepassing op zowel bestelde publicaties als door de freelancer aangeboden en geplaatste stukken. De bodemvergoeding van 0,94 euro per regel van 60 tekens staat voor de duidelijkheid andere en betere vergoedingssystemen voor de freelancer geenszins in de weg. AVBB-stafmedewerkers zijn intussen een rondgang langs politieke kabinetten begonnen om aandacht te vragen voor de verbetering van het statuut van de freelance journalisten. In dat verband is aangedrongen op een verbetering van het wetsontwerp dat schijnzelfstandigheid wil tegengaan. Bekeken wordt verder of het sociaal statuut dat geldt voor kunstenaars kan uitgebreid worden tot journalisten. (PD)

VVJ steunt journalisten tegen schadeclaim Lamine

De VVJ heeft alle gewenste steun toegezegd aan de drie journalisten die door de voormalige Antwerpse politicommissaris Luc Lamine zijn aangemaand tot de betaling van enorme schadevergoedingen. De aanleiding zijn enkele artikelen in *Gazet van Antwerpen* die gingen op dysfuncties in het Antwerpse politiekorps en betwistbare uitgaven in dat verband. Aan een journalist, Lex Moolenaar, wordt 100.000 euro gevraagd voor één zinnetje in een Standpunt. Een vrouwelijke collega, die nu overigens voor *Het Laatste Nieuws* werkt, krijgt 390.000 euro aangesmeerd voor drie artikelen.

De VVJ noemt de schadeclaims van Lamine een "flagrante miskenning van de persvrijheid". "Het valt te begrijpen dat de ex-commissaris vragen heeft bij de wijze waarop het parket en de pers hem hebben behandeld, zeker nu het Antwerpse hof van beroep hem buiten vervolging heeft gesteld", aldus een mededeling van de VVJ-bestuursraad. "Niettemin moet hij ook inzien dat hij als figuur met een extreem grote maatschappelijke verantwoordelijkheid meer dan anderen het voorwerp kan uitmaken van commentaar en kritiek." De VVJ laakt tot slot de enorme hoogte van de schadeclaims, "die op alle journalisten een dermate intimiderend effect uitoefent dat deze niet langer vrijuit over Antwerpse politietoestanden dreigen te berichten." (PD)

1982 tot stand kwamen. In 2002 lag de VVJ mee aan de basis van de **Raad voor de Journalistiek** (www.rvdj.be), het zelfregulerende orgaan van en voor de Vlaamse nieuwsmedia. De VVJ levert een derde van de leden van de Raad, die zich in zijn nog prille bestaan een performante bewaker van de ethische beroepsregels van de journalist heeft getoond. Dat heeft zeker ook te maken met de **ombudsfunctie** die de secretaris-generaal van de Raad voor zijn rekening neemt.

Individuele service

Persdocumenten verloren? Ontslagen? Een opdrachtgever weigert te betalen? Deontologisch conflictje met een eindredacteur? Of misschien kondigt iemand een rechtszaak tegen je aan voor laster? Het **VVJ-secretariaat** probeert op elke vraag een deugdelijk antwoord te geven. In meer dan een geval mondt de bijstand uit in **procesbijstand**, waarbij de VVJ de procedure- en advocatenkosten kan voorschieten. Enkel bij winst, wordt terugbetaling door de journalist verwacht.

Informatie troef

De VVJ beschikt over diverse informatiekanalen.

VVJ-leden ontvangen automatisch het maandblad **De Journalist** en de **Journalisten Agenda 2007**, en hebben bovendien toegang tot de volledige website www.journalist.be. Zo hebben VVJ-leden ook kosteloos toegang tot de **AVBB-Journalistendatabank online** en het **Vademecum voor Zelfstandige Journalisten**. Via de VVJ-delegees op de redacties wordt nog extra informatie verstrekt. Niét-VVJ-leden kunnen een jaarabonnement nemen op **De Journalist** voor € 48 (€ 30 voor studenten, € 32 voor leden VJPP).

Internationale samenwerking

Europa gaat steeds nadrukkelijker wegen op de mediarealiteit, en dat heeft ook onmiddellijke gevolgen voor waar journalisten mee bezig zijn. Denk aan de hele concentratiediscussie, aan auteursrechten, aan de uitwerking van een grensoverschrijdende aansprakelijkheidsregeling voor de pers.... De AVBB/VVJ investeert dan ook maximaal in de initiatieven van de **IFJ** en de **EFJ**, de Internationale (en haar component de Europese) Federatie van Journalisten (www.ifj.org). Overigens blijft dit ook het uitgelezen platform om iets aan de onveiligheid van journalisten in risicogebieden te doen.

Opvang van buitenlandse collega's in Brussel

Voor de opvang van buitenlandse journalisten in België is 30 jaar geleden de API opgericht, de Association de la Presse Internationale. Samen met de IFJ en API richtte de AVBB het opvangproject **Journalists@Your Service** op, dat eveneens in de Residence Palace gevestigd is. Web: www.brusselsreporter.org.

Solidariteit

Er is nog een reden om als lid toe te treden tot de VVJ/AVBB: zo maak je het de beroepsunie mee mogelijk om dag in dag uit opnieuw op te komen voor de rechten en belangen van journalisten. Als erkende beroepsjournalist kan je enkel betalen voor je perskaart en het jaarlijkse validatievignetje – leve de vrijheid van vereniging die ook inhoudt dat je niet verplicht bent lid te worden van de club! Maar of je daar financieel zo'n goede zaak mee doet, is uiterst twijfelachtig (tel maar eens de administratieve kosten op die je sowieso verschuldigd bent voor een officiële erkenning en documenten). Bovendien help je zo de vereniging natuurlijk niet onmiddellijk vooruit, terwijl je toch maar mee profiteert van de voordelen die deze voor iedereen uit de brand sleept. Dat bedoelen we dus met die solidariteit.

OOK IN 2007 NOOIT MEER TE LAAT OP EEN PERSCONFERENTIE !

De VVJ-Journalistenagenda 2007 is uit. Alle beroepsjournalisten, stagiairs, persmedewerkers en ereleden die VVJ-lidged betaalden voor 2006, krijgen er straks kosteloos een toegestopt. Dat gebeurt ofwel via de VVJ-redactieafgevaardigde op uw redactie, ofwel via de post. Ook wie in 2007 toetreedt tot de vereniging, kan nog een exemplaar krijgen – althans zolang de voorraad strekt. De agenda is niet in de handel verkrijgbaar.

Zoals de twee vorige edities, bevat de Journalistenagenda 2007:

- > ingevolge het 'tafelformaat' voldoende schrijfruimte (niet onbelangrijk voor journalisten);
- > allerlei nuttige informatie: belangrijke wetgeving, deontologische codes, de volledige VVJ-nomenclatura; fiches van de Vlaamse nieuwsmedia, contactgegevens van interessante organisaties;
- > per kalenderdatum: zowel nice als need to know gebeurtenissen en evenementen;
- > per week: een paar quotes om eens rustig over na te denken.

Alle andere agenda's voor 2007 die u worden aangeboden, weigert u dus beleefd (laat staan dat u ervoor betaalt). Van ons krijgt u nu eenmaal een véél betere.

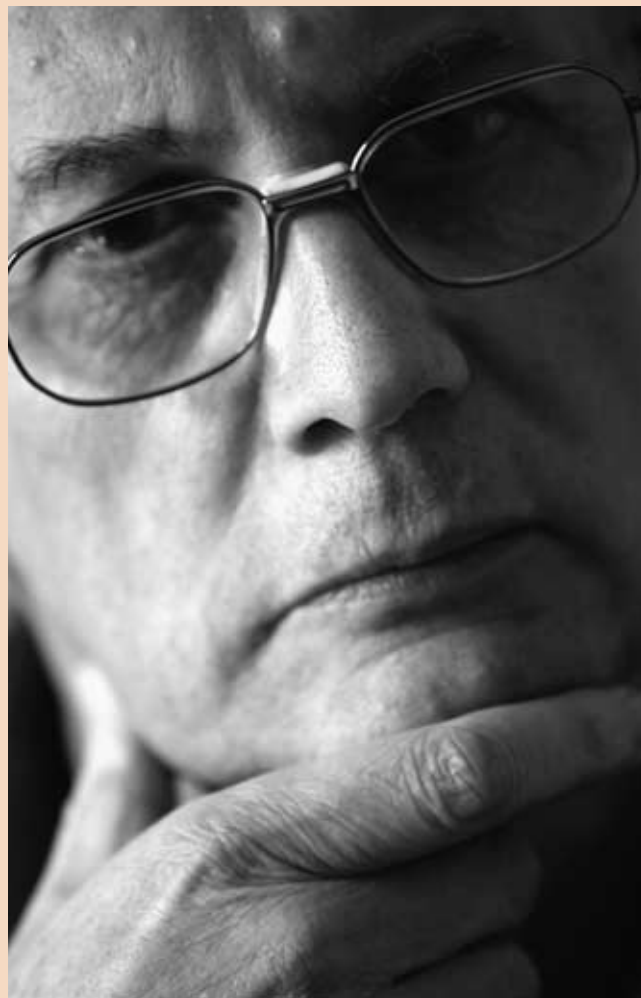
ARCHIEF WALTER DE BOCK NAAR K.U.LEUVEN

Paul Huybrechts

Op 10 november werd in de Rectorale Salons van de K.U.Leuven de schenkingsakte ondertekend waarmee onderzoeksjournalist Walter De Bock zijn archief aan de K.U.Leuven overmaakt. Het gaat om ongeveer 400 archiefdozen met boeken en ruim 1000 archiefdozen met allerlei documenten. Het archief heeft betrekking op verschillende ophefmakende mediadossiers uit de periode 1974-2000. In het archief zit informatie over onverkroppelijke affaires onder de regering-Leburton in de beginjaren zeventig, over de perikelen met de radicaalrechtse omgeving van premier Vanden Boeynants, over de Bende van Nijvel, over de West-Europese wapenleveringen aan Iran, over de val van politicommissaris Frans Reyniers, over de obscure diplomaat-zakenman Przedborsky, over de uitstap van Tractebel in Kazahkstan in de jaren negentig en vooral over het Agusta-schandaal en de moord op PS-toppoliticus André Cools op 18 juli 1991. Walter De Bock was een kroongetuige op het proces-Cools in 2003, ook omdat hij al op 12 juni 1992 en vooral in november 1994 de identiteit van de directe opdrachtgevers onthulde.

Walter De Bock was ook een contemporain historicus. Recent herpubliceerde Knack nog een artikelenreeks van hem over de achtergronden van de Belgische revolutie van 1830. Ook over het Belgische Koningshuis of over de naweën van de Tweede Wereldoorlog verzamelde Walter De Bock erg waardevolle documenten.

Het Archief Walter De Bock wordt opgezet als een autonoom onderdeel van het Archief van de K.U. Leuven. Het is beschikbaar voor studenten, onderzoekers en journalisten. De toegang tot de vele vertrouwelijke documenten die Walter De Bock verwierf onder bescherming van het journalistiek bronnengeheim, wordt beheerd door secretaris-generaal Flip Voets van de Raad voor de Journalistiek. Naar aanleiding van de overdracht vroeg een zieke Walter De Bock volgende tekst vrij te geven.

(foto Johan Van Cutssem)

Walter De Bock: 'Feiten worden nog onvoldoende gesitueerd'

Dames en heren, beste vrienden en collega's,

Onderzoeksjournalistiek is een kwestie van wat ik zou noemen 'krediet'. Ik heb dat in mijn leven van enkele personen gekregen. Ik wil hier zeker wijlen Sus Verleyen van Knack vermelden en natuurlijk Paul Goossens bij De Morgen. Ik herinner mij de periode dat Goossens hoofdredacteur was als een gouden tijd van journalistieke ruimte.

Ik heb altijd sterk geloofd in de noodzaak van onafhankelijke en kritische onderzoeksjournalistiek. De media moeten ten dienste staan van de burgers en niet van de machthebbers. Politici en bedrijfsleiders moeten het risico lopen dat ze bij misleiding of bij misdrijven op journalisten stoten, en op magistraten. En soms op beiden samen. Ik heb in mijn carrière altijd geijverd voor een correct samenspel tussen de rechterlijke macht en de journalistiek. Ik denk dat op dit gebied met de Hoge Raad voor Justitie en andere hervormingen de jongste jaren maatschappelijke vooruitgang is geboekt. Ook de politiek heeft de boodschap begrepen die achter veel journalistieke onthullingen zoals het Agusta-schandaal schuil ging: de wetten op de partijfinanciering, het vermogens- en mandatenkadaster voor politici zijn daar de resultaten van. Ik heb tenslotte de unanieme goedkeuring van de wet op het journalistiek bronnengeheim ervaren als een bevestiging dat onderzoeksjournalistiek een onmisbare component is van een democratische samenleving.

De vrijheid is nooit duurzaam verworven, en een democratie kan niet zonder integere journalisten die elke schatplichtigheid durven afwijzen en die vanuit een democratische beweging altijd kritisch blijven. Ik ben bang dat dit nu wat in de verdrukking komt. In de overvloed van informatie worden feiten vaak onvoldoende gesitueerd en raakt elke hiërarchie in de feiten zoek. Trivia halen het van gebeurtenissen met verstrekkende betekenis. Verbanden die de machthebbers niet zinnen, worden als complottheorieën belachelijk gemaakt. Wie in naam van de complexiteit en de rol van het toeval weigert verbanden te leggen, geeft eigenlijk elke kennisambitie op. Waarmee ik niet gezegd heb dat journalisten niet uiterst zorgvuldig moeten tewerk gaan, noch dat onderzoeksjournalisten nooit fouten maken. Maar uit die fouten besluiten dat journalistiek niet méér mag zijn dan het registreren van gebeurtenissen, is een dramatische vergissing. Ook historici beginnen te vrezen dat de jongeren nu opgroeien in 'un présent permanent', een permanent heden, een hic et nunc zonder context en historisch bewustzijn. En die bijziendheid is niet goed voor de democratie.

Walter De Bock

HET ULTIEME PERSPRIJZEN-OVERZICHT 2006-2007

Lisbeth Moons

Het jaareinde nadert, en dan pleegt een mens al eens terug te blikken op de oogst van het voorbije jaar. Mogelijk zit daar zelfs iets tussen waarover u, journalist zijnde, denkt fier te mogen zijn. Een origineel onderzoekswerkstuk, een beklijvend interview, een frappante foto, een verhelderende reportage. Dan is dit Persprijzenoverzicht iets voor u. Verlies wel de indieningsdata niet uit het oog; voor zover bekend brachten we die onder in een apart kaderstuk. Alvast veel succes toegewenst vanop het VVJ-secretariaat!

● BAYEUX-CALVADOS PRIJS

Prijs voor oorlogscorrespondenten. Bekroont reportages over conflictsituaties en de gevolgen voor de burgerbevolking. Het initiatief is een eerbetoon aan vrijheid en democratie, en herdenkt in het bijzonder de landing op D-Day.

Vier categorieën: radio, TV, fotografie en geschreven pers.
Inzendingen zijn mogelijk in alle talen, desgevallend wel met vertaling naar het Frans.

De 13de editie van deze persprijs vond plaats van 2 tot 7 oktober 2006. De voorzitter van de internationale jury was Robert Ménard, algemeen secretaris van Reporters sans Frontières.

Meer info: www.prixbayeux.org

Contact: Mairie de Bayeux
tel. N° Indigo 0825 014.400
www.rsf.org

● PRESS CARTOON BELGIUM (PCB)

Prijs voor stimulering en bekroning van in de pers gepubliceerde cartoons. Deze prijs is de enige in zijn soort en een initiatief van Karel Anthierens en de vzw PCB, in samenwerking met het Internationaal Cartoonfestival van Knokke-Heist.

Tekeningen kunnen worden ingezonden; tegelijk vlooit het selectiecomité zelf twaalf maanden lang alle kranten en tijdschriften na en haalt er de volgens haar relevante cartoons uit die dan worden voorgelegd aan de jury, bestaande uit bekende mensen uit de wereld van de media, plastische kunst, cultuur en politiek.

Prijzen: de eerste prijs is goed voor 6000 euro; de Publieksprijs heeft een waarde van 1500 euro.

Frequentie: jaarlijks

Agenda:

Datum inzending cartoons door auteurs (max. 6 per tekenaar): 5 januari 2007

Aanduiding van 120 genomineerde cartoons: 18 januari 2007

Start van stemming Publieksprijs op de website: 18 januari 2007

Aanduiding grote PCB-Prijs: 8 februari 2007

Resultaat stemming Publieksprijs op de website: 1 juli 2007

Verkiezing van de BENE-Prijs 2007 (door Belgisch-Nederlandse jury): 14 juli 2007

Contact:

Carine Chorkawa, e-mail: carine@ants.be
Karel Anthierens, e-mail: alkman@ants.be
Tel. 02/770.36.72 – gsm 0475/74.43.23

● CITIGROUP-PRIJS VOOR JOURNALISTIEK TALENT

De 'Journalistic Excellence Award' van Citigroup mikt op financiële of economische journalisten uit de geschreven pers.

Prijs: 2000 euro + deelname aan een Internationaal Seminarie aan de Columbia University, New York, met bezoeken aan verschillende financiële instellingen.

Frequentie: jaarlijks
Indieningsdatum: tot eind januari 2007

Contact: Lars Seynaeve
e-mail: lars.seynaeve@citigroup.com
tel. 02/626.54.27

● CONCENTRA AWARD FOR VIDEO-JOURNALISM

Een prijs voor video-journalisten voor het beste TV-nieuws-item (minimum 1 minuut en niet langer dan 5 minuten). Het item moet zijn uitgezonden in 2005 of 2006 en ondertiteld zijn in het Engels.

De videojournalist moet persoonlijk instaan voor de research en de bewerking van het item en moet werken voor een zendstation dat gevestigd is in een Europese lidstaat.

Frequentie: jaarlijks

Contact: Concentra Media NV - Ernest Bujok
Via Media 4, 3500 Hasselt
tel. 011/71.22.99 - fax 011/71.22.95
www.theconcentra.org

● COURAGE IN JOURNALISM AND LIFETIME ACHIEVEMENT AWARD

Een initiatief van de International Women's Media Foundation (IWMF). Deze prijs is weggelegd voor drie vrouwelijke journalisten (reporters, redacteuren, uitgevers, fotografen, producers) die zich sterk hebben opgesteld in situaties van verzet, politieke druk en risico op fysiek geweld.

Prijs: 5.000 USdollars en een beeldje als symbool van vrijheid en moed.

Frequentie: jaarlijks

Meer info: www.iwmf.org/courage/awardees.php

Contact: Elisa Munoz, IWMF, Washington DC 20006
Tel. 001 202 496-1992
e-mail: courage@iwmf.org

● DEXIA- PERSPRIJZEN

Prijzen voor de beste artikelen of artikelenreeksen, audiovisuele reportages en foto's die tijdens het voorbije jaar gepubliceerd of verspreid werden. Op die manier wil Dexia-bank, al sinds 1963, hoogstaand journalistiek werk bekronen en bijdragen tot een betere kennis van het lokale, regionale, nationale en internationale leven in ons land, dit op institutioneel, sociaal-economisch, financieel, cultureel en sportief vlak. In 1996 werd de Duitstalige pers als een afzonderlijke categorie erkend.

Frequentie: jaarlijks

Contact: Persdienst Dexia Bank
- dhr. Jean-Rémy Vander Loooven
tel. 02/213.50.01
e-mail: Pressdexia@dexia.be

● (INFORMATIE OVER) DEPRESSIE

Een initiatief van de Belgische Liga van Depressie. Deze prijs belooft de beste objectieve en duidelijke informatie over depressie, met de bedoeling het stigma hierrond te doorbreken.

Prijzuitreiking: 25 november 2006, tijdens het 1ste Forum over Depressie in Brussel

Meer info: www.liga-depressie.org

Contact: Belgische Liga van Depressie
rue de la Vinardrée 30, 1370 Geldenaken
Tel. 070/233.324 – fax 070/222.146

● DIRK VANDERSYPEN AWARD

De Dirk Vandersypen Award VZW werd in 2000 opgericht ter nagedachtenis van journalist Dirk Vandersypen, die 25 jaar lang in Latijns-Amerika heeft gewoond. Sinds 2001 krijgt jaarlijks één filmmaker deze prijs voor een onafhankelijke en sociale documentaire over de inwoners van Latijns-Amerika. Prijs: 2500 euro, een bronzen beeld van Willy Peeters en een uitzending op VRT Canvas.

Indieningsdatum: 1 januari 2007
Prijzuitreiking: 23 maart 2007
in de Vooruit in Gent

Meer info: www.dvsaward.be

Contact: Elke Vandersypen
Elisabethlei 6 – Bus 23, 2018 Antwerpen
Tel. en fax 03/248.00.91
gsm 0475/41.78.05
info@dvsaward.org

● EUROPA-PRIJS

Prijs georganiseerd door de pan-Europese 'Beweging voor de Verenigde Staten van Europa' (BVSE).

Prijzuitreiking: 7 februari 2007

Contact: BVSE, Prins Boudewijnlaan 323, 2610 Wilrijk
Tel. 03/449.39.00 – fax 03/449.45.85
e-mail : walter.kunnen@advalvas.be
– bvse@skynet.be

● EU-PERSPRIJS 'VOOR VERSCHIEDENHEID, TEGEN DISCRIMINATIE'

Voor journalisten uit de geschreven pers, internetjournalisten en persfotografen die een bijdrage leveren in de strijd tegen discriminatie en voor de bevordering van verscheidenheid op het werk.

Er zijn 2 categorieën:

1. Geschreven pers en internetjournalistiek
 2. Nieuw: jonge journalisten (tot 28 jaar)
- Teksten (zowel in geschreven pers als op internet) omvatten minstens 3800 tekens, spaties inbegrepen, en zijn geschreven in één van de 20 officiële talen van de 25 EU-lidstaten.

Prijzen: beurzen voor een studiereis naar een Europese lidstaat naar keuze.

Eerste prijs: een reis ter waarde van 4500 euro
Tweede prijs: een reis ter waarde van 3000 euro
Derde prijs: een reis ter waarde van 2000 euro
Speciale jongerenprijs: een reis ter waarde van 2500 euro

Kandidaturen: tot 31 december 2006

Meer info: www.stop-discrimination.info

Contact: PRP/Public Relations Partners
Francine Robbens - tel. 02/761.08.10
– frobbens@prp.be
Barbara Decamps – tel. 02/761.08.24
– bdecamps@prp.be

● EUROPEAN MEDICAL JOURNALISTS' PRIZE

Bayer Health Care is de stichter van deze prijs en Der Verband Deutscher Medizinjournalisten (VDMJ) is de organisator. Met deze prijs wil men kritische, begrijpbare en objectieve artikelen over de medische wereld en over gezondheid belonen.

Het werk moet tussen 1 januari en 31 december 2006 zijn verschenen.

Er worden prijzen uitgereikt in verschillende categorieën: geschreven pers, radio, tv/film.

Indieningsdatum: 31 december 2006
Indienen bij:
Geschäftsstelle des Verbandes Deutscher
Medizinjournalisten
Chemnitz Strasse 21, D-70597 Stuttgart

Meer info:

www.viva.vita.bayerhealthcare.com
www.journalistenvereinigung.de

Contact: Helmut Schäfers
Tel. 0049/214 305 83 08
– fax 0049/214 305 07 31
Helmut.schaefers@bayerhealthcare.com

● FILIP DECOCK-PRIJS

Organisator is de Stichting Filip Decock, die in 1988 opgericht werd ter herinnering aan de gelijknamige historicus en journalist bij de VRT-radionieuwsdienst. De stichting wil met een tweejaarlijkse persprijs een vernieuwende journalistieke bijdrage over de Derde Wereld in de geschreven pers bekronen. De prijs 2006 werd uitgereikt op 6 oktober 2006.

Frequentie: tweejaarlijks (niet in 2007)

Contact: Mevrouw Bernadette Brossé
Herfstlaan 16, 9800 Deinze
tel. 09/386.45.84
e-mail: carlos.lisabeth@skynet.be

● FOTOPERSPRIJS VLAANDEREN

Prijs voor de beste Vlaamse fotojournalistiek.
Organisator: FotoMuseum Provincie Antwerpen, Waalse kaai 47, 2000 Antwerpen.
Ingezonden foto's worden op diverse criteria beoordeeld: actualiteitswaarde, herkenbaarheid, compositie, originaliteit en technische kwaliteit. Het Fotomuseum wil met deze prijs zowel de journalistieke reportage- als documentaire fotografie ondersteunen en een ruim publiek sensibiliseren voor de actuele journalistieke fotopraktijk.
Tentoonstelling: van 15 juni tot 9 september 2007.

Meer info: www.fotomuseum.be

Contact: Christoph Ruys
tel. 03/242.93.00
christoph.ruys@fotografie.provant.be
Monica Sandoval Carrillo
monica.sandoval@admin.provant.be

● FOTOPRIJS NIKON

De Nikon Press Photo Awards worden toegekend door Nikon Belux in samenwerking met de Vereniging van de Beeldpers.
Er zijn drie categorieën: Sport, Actualiteit en Portret.
Bedoeling is verdienstelijke professionele persfotografen in de kijker te zetten en te ondersteu-

nen.
Frequentie: jaarlijks
Indieningsdatum: 31 januari 2007

Contact: Nikon Belux
Bourgetlaan 50, 1130 Brussel
tel. 02/ 705.56.65
Maarten Goossens, NPS Manager
www.europe-nikon.com

● DE GLAZEN GRIFFIOEN

Een jaarlijkse prijs voor jong wetenschapsjournalistiek talent, georganiseerd door de *School of Media* Windesheim en Vrije Universiteit Amsterdam/VUpodium. De prijs is mede mogelijk gemaakt door de Vereniging VU-Windesheim.
Prijs: € 10.000 en een glasobject ('De Glazen Griffioen').

Frequentie: jaarlijks
Prijzuitreiking: 15 november 2006 tijdens het symposium 'Wetenschapsjournalistiek: een vak apart' in Zwolle.

Meer informatie: www.vupodium.nl

Contact: VU podium
De Boelelaan 1091, NL-1081 HVAmsterdam
Tel. 0031 (020) 598 9292
– VUpodium@dienst.vu.nl

● KOLNER MEDIENPREIS / COLOGNE MEDIA AWARD

Persprijs in samenwerking met de *RheinEnergie AG* en de *Kölner Journalistenschule für Politik und Wirtschaft*. Het is de bedoeling om fotografen, cameramensen en redacteurs uit de geschreven en audiovisuele media te belonen voor een bijdrage over Keulen of omgeving.
Er zijn prijzen in zeven categorieën: print, radio, tv, regionale cultuur, camerawerk en persfotografie.
Prijs: 27.500 euro (te verdelen over de verschillende categorieën).

Meer info: www.koelner-medienpreis.de

Contact: Kölner Medienpreis, Ingrid Reiche
Postfach 10 02 63, D-50442 Köln
tel/fax: 0049/221 47 30 900
info@koelner-medienpreis.de

● KURT SCHORK AWARD IN INTERNATIONAL JOURNALISM

Een internationale persprijs voor 'lokale' en 'zelfstandige' journalisten uit de internationale berichtgeving die controversiële onderwerpen (mensenrechten, conflictsituaties, problemen in grensgebieden...) onder de aandacht brengen. Deze prijs werd opgestart in 2002, ter nagedachtenis van Kurt Schork, een Amerikaanse freelance journalist die, tijdens een opdracht voor Reuters op 24 mei 2000, omkwam in een militaire hinderlaag in Sierra Leone.

Meer info:

www.jrn.columbia.edu/events/schork/submissions/asp

Contact: Kurt Schork Awards in International Journalism
Columbia University, Graduate School of Journalism
2950 Broadway MC 3800, New York, NY 10027-7004
Tel. 00-212-854-6468
e-mail : lrsr21@columbia.edu

● PRIJS LORENZO NATALI

Prijs van de Europese Commissie voor journalistieke bijdragen in de geschreven pers ter verdediging van de rechten van de mens en de democratie in de ontwikkelingslanden.
De prijs is genoemd naar Lorenzo Natali, voormalig ondervoorzitter van de Europese Commissie en verantwoordelijk voor ontwikkelingssamenwerking tussen 1985 en 1989.
De prijs wordt uitgereikt aan journalisten uit vijf regio's: Europa / Afrika / Arabische wereld, Iran, Israël / Azië en Pacific / Latijns-Amerika en de Caraïben.

Frequentie: jaarlijks
Indieningsdatum: 31 januari 2007

Meer informatie: www.prixnatali.eu

Contact: ProPager
70 Bd. de Reuilly - 75012 Paris (France)
tel. 0033 - 1/4004 9933 - fax 0033 1/3429 4477

● MILIEU MEDIA PRIJS

Persprijs georganiseerd door KINT (Koninklijk Instituut voor het duurzame beheer van de Natuurlijke rijkdommen en de bevordering van schone Technologie), in samenwerking met de JAM (Journalisten Auteursmaatschappij).
De initiatiefnemers belonen bij voorkeur beginnende journalisten uit de algemene geschreven pers voor een artikel of reeks artikelen i.v.m. het beheer van natuurlijke rijkdommen of milieuvriendelijke technologieën. De bedoeling is om via de pers het grote publiek te sensibiliseren en te informeren over het milieu.
Prijs: twee prijzen van 2.500 euro (de ene voor

de Nederlandstalige pers, de andere voor de Franstalige en Duitstalige pers) + een Kristallen Pen.

Frequentie: jaarlijks
Prijzen worden uitgereikt tijdens het Persgala 2007, georganiseerd door de JAM.
Contact: Jacques Wirtgen, directeur KINT
Evenaarstraat 45, 1180 Ukkel
Tel. 02/347.64.81
e-mail: info@irgt-kint.be

● PRIX REGINE ORFINGER-KARLIN

Dit initiatief van de Liga voor Mensenrechten wil een journalist of vereniging bekronen die zich heeft laten opmerken met een actie ter bevordering van de mensenrechten.

Meer info: www.liguedh.be

Contact: David Morelli, chargé de Communication
Ligue des droits de l'Homme
tel. 02/209.62.86
dmorelli@liguedh.be

● SABAM PHOTO AWARD

Prijs voor Belgische journalisten-persfotografen met de meest humoristische beelden gemaakt tijdens de dagelijkse uitoefening van hun beroep.
Prijzen:
SABAM-Award 2007: 2000 euro
2de prijs: 1000 euro
3de prijs: 500 euro

Frequentie: jaarlijks
Indieningsdatum: 28 februari 2007

Contact: SABAM
Thierry Dachelet, directeur Communicatie
Aarlenstraat 75-77, 1040 Brussel
Tel. 02/286.82.41 - gsm 0475/71.86.92
- fax 02/230.38.11
thierry.dachelet@sabam.be

● SITE VAN HET JAAR

Wedstrijd georganiseerd door Clickx Magazine, waarbij zowel amateursites als professionele si-

tes in de bloemetjes worden gezet. De resultaten worden vermeld in Clickxmagazine van 12 december 2006.

Meer informatie: www.sitevanhetjaar.be

Contact: Clickxmagazine, Minoc Business Press
Everdongenlaan 15 Bus 1, 2300 Turnhout
Tel. 014/44.20.50 - fax 014/42.56.03

● VLAAMSE NOORD-ZUID PERSPRIJS

Met deze prijs wil de Vlaamse Minister van Media, Geert Bourgeois, de pers aanmoedigen om meer aandacht te besteden aan ontwikkelingssamenwerking en de Noord-Zuid-problematiek. Komen in aanmerking: alle geschreven publicaties over landen in het Zuiden, verschenen in dag-, week- of maandbladen verkrijgbaar in Vlaanderen en bestemd voor het grote publiek.
Prijs: 5000 euro.

Indieningsdatum: na 30 juni 2006
en voor 1 juli 2007
Prijzuitreiking: najaar 2007

Meer informatie: Reglement en inschrijvingsformulieren op www.vlaanderen.be/ontwikkelingsamenwerking

Contact: Gitti.vandenborre@iv.vlaanderen
- tel. 02/553.45.19
Nadine.degeyter@iv.vlaanderen.be
- tel. 02/553.45.35

● VLAAMSE RTV-PERSPRIJZEN

De Prijzen van de Radio- en Televisiekritiek worden al sinds 1962 toegekend door de Vereniging van de Vlaamse Radio- en Televisiepers. Ze gaan naar een radio- of tv-programma of naar een persoon. Alleen Vlaamse producties, uitgezonden door Vlaamse zenders, komen in aanmerking. Sinds 1996 is er een 'Pak de Poen'-Prijs bijgekomen, voor het slechtste programma van het jaar. En sinds 1997 wordt ook nog de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor het beste jeugdprogramma toegekend.

Frequentie: jaarlijks
Prijzuitreiking: 3 februari 2007
in de gebouwen van Telenet

Contact: Vlaamse RTV-pers

Voor de agenda's

De (reeds gekende) indieningsdata op een rij

- ➔ 14 november 2006: Site van het jaar
- ➔ 31 december 2006: EU-Persprijs Voor Verscheidenheid, Tegen Discriminatie
- ➔ 31 december 2006: European Medical Journalists Prize
- ➔ 1 januari 2007: Dirk Vanderynpen Award
- ➔ 5 januari 2007: Press Cartoon Belgium (PCB)
- ➔ 11 januari 2007: World Press Photo
- ➔ 31 januari 2007: Fotoprijs Nikon
- ➔ 31 januari 2007: Prijs Lorenzo Natali
- ➔ Eind januari 2007: Citigroup-Prijs voor Journalistiek Talent
- ➔ 7 februari 2007: Europa-Prijs
- ➔ 28 februari 2007: Sabam Photo Award
- ➔ 1 juli 2007: Vlaamse Noord-Zuid Persprijs
- ➔ 1 oktober 2007: Vlaamse Scriptieprijs
- ➔ 5 oktober 2007: Media-onderscheiding Zelfdoding

Tom Willems, voorzitter
tel. 03/210.05.17 (kantoor)
- 0476/76.19.87 (gsm)
twillems@concentra.be

● VLAAMSE SCRIPTIEPRIJS

Elk jaar verdwalen de meeste van de scripties voorgoed in de catacomben van onze academische instellingen, terwijl veel scripties toch een breder publiek verdienen. Geïnteresseerde studenten sturen hun werkstuk naar de Vlaamse Scriptieprijs, vergezeld van een publiceerbaar 'journalistiek' artikel dat een synopsis is van hun werk. De jury beoordeelt de thesis op originaliteit, spraakmakendheid en toegankelijkheid.
Prijs: 2500 euro.

Indieningsdatum: tussen 1 oktober 2006 en 1 oktober 2007

Meer informatie: www.scriptieprijs.be

Contact: Vlaamse Scriptieprijs
Rozenweg 4b, 1731 Zellik
Tel: 02/705 59 19 - fax: 02/705 59 29
info@scriptieprijs.be

● VVOJ-PRIJS VOOR ONDERZOEKS JOURNALISTIEK – DE GLAZEN LOEP

De VVOJ-prijs is een eerbetoon aan het beste in de Nederlandse en Vlaamse onderzoeksjournalistiek. Met de prijs wil de Vereniging voor Onderzoeksjournalistiek de professionaliteit van de onderzoeksjournalistiek in Nederland en Vlaanderen bevorderen. De prijs wordt toegekend voor journalistiek onderzoek dat door opzet, aanpak en uitwerking tot voorbeeld kan strekken voor collega's.

Prijzen:

twee prijzen van 1500 euro: één prijs voor de geschreven pers en één voor de audiovisuele media (radio, tv en fotografie) een aanmoedigingsprijs (750 euro) voor aankomend talent (journalisten met minder dan drie jaar journalistieke ervaring)

Prijsuitreiking: 17 november 2006 tijdens de 4de Nederlands-Vlaamse Conferentie Onderzoeksjournalistiek in Mechelen

Contact voor België: VVOJ,
p/a Fonds Pascal Decroos
Rozenweg 4 b, 1731 Zellik
www.vvoj.be

● WABLIJFT-PERSPRIJS VOOR KLARE TAAL

Met deze prijs vraagt de organisator – de krant Wablijeft – aandacht voor het belang van eenvoudige en duidelijke informatie in alle domeinen van de samenleving. De prijs belooft iemand die zich inspant om klare taal te gebruiken die door iedereen kan begrepen worden.

Prijsuitreiking: in december 2006

Contact:

VOCB vzw, Karine Nicolay
Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen
Tel. 015/44.65.00 – fax 015/44.65.01
e-mail : wablijeft@vocb.be
karine.nicolay@vocb.be

● WAF AWARD

De Stichting Wereld Audio Festival (WAF) in Amsterdam werd in 2005 opgericht op initiatief van de Nederlandse zender Radio 1 met de bedoeling de kwaliteit van het 'Nederlandstalig radionieuws' te bevorderen. Het WAF richt zich tot alle Nederlandstalige radiomakers die voor een regionale, publieke of commerciële zender werken.

Er zijn prijzen in 3 categorieën: kort nieuws, sport en primeur.

Daarnaast is er nog een 'Wereldomroep aanmoedigingsprijs' en de Radio 1 Publieksprijs (1500 euro).

Prijsuitreiking: 9 november 2006 in Passenger Terminal Amsterdam
Meer info: www.waf2006.nl

Contact: Stichting WAF
Bellamyplein 36, NL- 1053 AT Amsterdam
Tel: 0031 06 441017019
info@waf2006.nl

● PRIJS WALTER BAEKE VOOR TOERISTISCHE JOURNALISTEN

Deze persprijs is genoemd naar de stichter van het eerste professioneel Belgisch magazine in de toeristische sector en is een initiatief van de professionals uit het Belgisch toerisme, organisatoren van BTEXPO.

Zowel journalisten uit de algemene berichtgeving als uit de gespecialiseerde pers komen in aanmerking. De prijs gaat naar een artikel dat de Belgische toeristische industrie zo nauwkeurig en onafhankelijk mogelijk voorstelt.

Prijs: een uniek kunstwerk

Frequentie: jaarlijks
Prijsuitreiking: tijdens BTEXPO 2006 (14 en 15 december)

Meer informatie en contact:

BTEXPO
Riverside Business Campus
Internationalelaan 55F, Bedrijfskantoor F, 1ste Verdieping
1070 Brussel
Tel. 02/541.84.81
e-mail : office@btexpo.com
www.btexpo.com

● WORLD PRESS FREEDOM PRIZE

Deze Unesco-Prijs is een eerbetoon aan de Columbiaanse journalist Guillermo Cano, die omkwam tijdens het uitoefenen van zijn beroep. De prijs gaat naar een persoon, organisatie of instelling die een opmerkelijke bijdrage levert ter verdediging van de persvrijheid in gelijk welk deel van de wereld, voornamelijk als dit risico's inhoudt. De selectie gebeurt door een onafhankelijke jury van mediaprofessionals uit de hele wereld.

Prijs: 25,000 Usdollars en een voorwerp met symbolische waarde.

Frequentie: jaarlijks

Prijsuitreiking: op 3 mei 2007, Dag van de Persvrijheid, door de directeur-generaal van Unesco

Contact: Unesco
Roni Amelan, Press Relations Section
tel. 0033.1.45.68.16.50
r.amelan@unesco.org

● WORLD PRESS PHOTO

Wereldwijde wedstrijd voor persfotografie met de bedoeling de interesse voor deze fotografie bij het publiek te vergroten. De tentoonstelling, die ongeveer 200 foto's omvat, wordt tevens beschouwd als een historisch document dat de belangrijkste gebeurtenissen van het voorbije jaar in beeld brengt.

Frequentie: jaarlijks

Indieningsdatum: 11 januari 2007
Prijsuitreiking: 21 en 22 april 2007

Meer info: www.worldpressphoto.nl

● (BERICHTGEVING OVER) ZELFDODING

Met haar Media-onderscheiding wil de Werkgroep Verder, Nabestaanden en Zelfdoding correcte en verantwoorde berichtgeving aanmoedigen omtrent het thema zelfdoding en nabestaanden. Bepaalde vormen van berichtgeving – een sensationele of simplistische voorstelling – hebben een drempelverlagend effect op suicidale personen.

Prijs: origineel kunstwerkje, jaarlijks uitgereikt ter gelegenheid van de Dag van de Nabestaanden.

Prijsuitreiking Mediaonderscheiding 2006: 18 november 2006
Indieningsdatum editie 2007: van 1 januari 2007 tot 5 oktober 2007
Prijsuitreiking Mediaonderscheiding 2007: 17 november 2007

Meer info: www.werkgroepverder.be
www.zelfmoordpreventievlaanderen.be

Contact:

p/a CGG PassAnt, Beertsestraat 21,
1500 Halle
Tel. 02/361.21.28 – fax 02/361.77.17

ANNEMIE SPEYBROUCK LAAT MIDLIFE ROCKEN

Jan Backx

Het tot rijpheid gekomen Duitse popsterretje Nena, van de 99 Luftballons, zegt mijn onderbewustzijn, als Annemie Speybrouck me met vastberaden stap voorgaat in het Sanoma-hoofdkwartier. In die collectieve broedplaats van Flair, Libelle, Feeling, Evita, Story en TV-Blad kreeg Annemie (50) dit jaar een nieuwe uitdaging voor de voeten geworpen. Begin 2007 mag ze uitpakken met een op 45-plussers mikkend blad: Milo. "Nee, 't heeft niks te maken met de Venus van..", grinnikt de kersverse hoofdredacteur. "Het woord bekt gewoon goed en de baseline zegt eigenlijk alles: Midlife rocks!"

Tot mijn vreugde acteert Annemie onder haar donker, puntig-vlokkig kapsel niet de trendy hoofdredacteur. Een madam met beide voeten op de grond! De keukengeheimen van Milo mag ze nog even bewaren, dit rubriekje draait ten slotte om 'de mens'...

Annemie Speybrouck: "Ik heb Antwerpse roots. Pa was in mijn ogen een uitvinder, die bij Agfa-Gevaert geweldig inventief was. En mijn grootmoeder was pianiste. Techniek

was niks voor mij. Ik wou creatieve en avontuurlijke dingen doen. Even proefde ik van een foto- en filmopleiding aan het Brusselse Sint-Lucas, en daarna waagde ik me in Antwerpen aan pol & soc. Maar dat laatste was me veel te saai geblok, en het werd uiteindelijk toegepaste communicatiewetenschappen. Een richting die toen nog in de kinderschoenen stond. Mijn thesis ging over 'De politieke film in de derde wereld: Magreb-landen en Latijns-Amerika'. Ik fotografeerde graag en was geobsedeerd door film. Vooral als daar maatschappelijk engagement aan vastzat. Ik verzeilde in het Antwerps Filmhuis, aan de Lange Brilstraat, deed er de persdienst, vertaalde scenario's en beleefde mee de hoogdagen van 'Film International'. Een prettige start op de arbeidsmarkt, met kleurrijke figuren als Robbe De Herdt en zijn KingKong. Dat sloot vrijwel naadloos aan op de levensfase trouwen-en-kinderen-kopen. In vier jaar zette ik drie dochters op de wereld."

DJ: Sommigen zouden daarin een alibi vinden om definitief thuis te blijven.

"Ik niet. Ik ging met veel passie freelancen en ontdekte de wereld van het *copywriten*. Zo leerde ik het marktgebeuren

kennen. Mijn schoonpa was vertaler en die bracht ook al eens een klantje aan. Driemaal moeder en met een klok die al bijna dertig jaar had weggetikt, bleef ik toch danig geboeid door jongeren. Als ik nu eens een jongerenkrant begon, zeg maar het jeugdjournaal van de Nederlandse tv op papier, peinsde ik. Ik ging leuren met mijn project en vond een financier. Een enthousiaste Paul Goossens van *De Morgen* stelde wat journalisten ter beschikking en mijn ex-prof schakelde enkele studenten in. Zo toverden we de wekelijkse *K!-krant* tevoorschijn."

DJ: Je maakte ook allerlei magazines?

"Nogal wat, ja. De onderwerpen waren uitermate uiteenlopend, van spaanderplaten tot lekker eten. Ik was hoofdredacteur van *Antwerp Magazine*, een glossy publicatie, werkte mee aan de *Woon- en Bouwkrant* en pionierde met *Flanders Boulevard*. Maar dan bereik je de kaap van veertig en wil je toch wat meer structuur..."

DJ: De lokroep van de toenmalige Jan Blockxstraat?

"Inderdaad, bij *Flair* was een vacature. Ik had met mijn klein journalistiek bootje altijd tussen de groten gedobberd. Het was tijd om over te stappen.

De nieuwe ervaringen dienden zich meteen aan. Ik moest leren in een team werken. En voor iemand die vooral kennis had van nichebladen was het maken van een mainstream-magazine weer iets helemaal anders. Ik begon bij *Flair* als coördinator, dan werd het chef en al snel adjunct-hoofdredacteur."

DJ: Weer een decennium verder start je een nieuw magazine. Is Milo jouw idee?

"Toch niet. Maar ik vind het zeer boeiend om weer eens *from scratch* te mogen beginnen. Die 45-plus doelgroep is heel ruim bedoeld. Alle babyboomers vallen er onder. Voor mij als bladenfreak een godsgeschenk. Zowat heel mijn huis zit overigens tjokvol bladen van allerlei origine."

DJ: Heb je daar thuis dan nog wel tijd voor hobby's?

"Muziek! Als 16-jarige vormde ik met drie vriendinnen al de meidengroep *Dagani*, van 'Dat gaat niet', wat we dan schreven in typische flower power-letters. Het was akoestische skiffle. Dolle pret. Mijn grote held is Bruce Springsteen. Ik ben een verwoed concertganger en koester mijn cd's en lp's. En ja, ik speel zelf nog altijd vrij fanatiek gitaar. *Fingerstyle picking!*"

Annemie Speybrouck: 'Zeer boeiend om opnieuw *from scratch* te mogen beginnen' (Foto Lotte Van de Werf)

JAN WAUTERS: 'IK EEN ICOON VAN DE JOURNALISTEN'

Als radioreporter volgde hij 25 keer de Ronde van Frankrijk, 8 keer de Wereldbeker voetbal en 4 keer de wereldkampioenschap voor essay mogen krijgen. Nu woont Jan Wauters (67) ongeveer de helft van het jaar in Zuid-Afrika.

"Als jonge knaap voelde ik me al heel vroeg aangetrokken tot drie domeinen: taal, politiek en sport. Zowel de binnen- als buitenlandse politiek volgde ik met grote belangstelling. Ik heb trouwens anderhalf jaar op de algemene nieuwsredactie van de radio gewerkt, nadat ik geslaagd was voor het zware journalistenexamen. Maar uiteindelijk ben ik toch definitief naar de sportredactie teruggekeerd, waar ik dankzij Piet Theys, de toenmalige chef-sport, mijn eerste stappen bij de radio had gezet. Op een avond hield hij bij ons in de streek een causerie, doorspekt met veel anekdotiek. Zo hoorden de aanwezigen hem onder meer vertellen hoe hij tijdens een Ronde van Frankrijk, stomverbaasd, zijn naam in keitjes had zien liggen op de flank van een col. Hij was nooit te weten gekomen wie die keitjes daar had gelegd, glimlachte hij. Ik trok mijn stoute schoenen aan en bekende dat ik het, vanuit een jongensachtige bewondering, had gedaan. Van het een kwam het ander: ik mocht op losse basis voor de radio beginnen."

"De sportreporters van het eerste uur, zoals Hubert Van de Vijver en Maurice Dieudonné, kregen duidelijk meer armslag dan de andere journalisten bij de radio. Dat trok me aan, het waren vooral hún nasale stemmen die me deden luisteren. En daarna kwam dan Piet Theys, met zijn grote besef van het Nederlands, wat je daar allemaal mee kon doen, de woordspelingen, connotaties en andere verwijzingen. Als student Germaanse raakte ik daardoor beroesd.

Maar Piet Theys was in mijn ogen vooral een literator, een beschouwer met mooie beeldspraak, meer dan iemand die zich echt verdiepte in de sport. Op een gegeven ogenblik nam hij er zelfs enige afstand van, toen hij zich geroepen voelde om in televisiespelletjes te gaan zitten, 't is maar een woord en zo. Waar sport hoogstens een aanleiding voor kritische spotternij was, de modische manier van de nieuwe intellectuelen om ernaar te kijken - vaak erop néér te kijken. Mij ging het in de eerste plaats om de sport zelf. Ik wilde erin doordringen, zo diep mogelijk, een zoektocht naar het weten. Gedreven door mijn nieuwsgierige natuur, die ik altijd heb gehad: op m'n zesde al wilde ik horen van waar de kindjes kwamen. Hoezo? Wat? Mijn grootmoeder bestookte ik met die vragen. En ondertussen, in de winkel van mijn ouders, goed luisteren naar de mensen, kijken hoe ze met elkaar omgingen, bijleren door uit te vragen en overal mijn neus tussen te steken.

De sportjournalistiek ervoer ik als een biotoop met veel vrijheid om die nieuwsgierigheid uit te leven. Daar had ik minder last van de benauwdheid van het politieke milieu, waar het taalgebruik van de journalist toch meer geserreerd moest zijn. Pas op, ik kan erg genieten van een goedgemaakt nieuwsbericht, voorgelezen door de Kristien Bonneures van de radio en de Martine Tanghes van de televisie. Ook dát maakt deel uit van mijn natuur, de liefde voor het strakke formuleren, juist willen zijn, júist, en zo een genot

laten ontstaan. Maar daarnaast wilde ik toch meer: op de trapeze klimmen en mijn inspiratie haar gang laten gaan. Voetbalwedstrijden boden me die gelegenheid, en zeker het wielrennen, op de motor door de Alpen in het zog van koplopers en verliezers. In dat decor werd mijn aanpak getolereerd door de bazen, zelfs aangemoedigd. Want ach, de bazen - en dat gold ook voor de kranten - hadden wel belangrijker dingen aan hun hoofd dan sport. En wat niet belangrijk is, is ook niet gevaarlijk.

Ik kreeg wel eens - deels meevoelend, deels smalend - te horen van mensen die ik aan de universiteit had gekend: 'Jij gaat jezelf toch niet voorgoed begraven in die sport, hé?' Karel Goris, hoofdredacteur: 'Je zou een waardevolle kracht voor de algemene redactie zijn. Je zou daar zelfs leiding kunnen geven...' Tot hun aller verbazing ben ik wél in de sport gebleven. Omdat de mogelijkheden tot uitvliegen die ik daar kreeg, bij mij bevlogenheid creëerden.

Jazeker, ik zal me in mijn verbaliteit ook wel eens hebben vergaloppeerd, soms voor een extra laagje dramatiek gezorgd terwijl dat niet nodig was. Maar de essentie voor mij in al die jaren was: met alles wat ik aan bagage meedroeg van kennis, ervaring en aanvoelen van het leven, zoveel mogelijk over de sport willen zeggen en dúrven zeggen. Ik had een stem. Bij sommigen riep die de weerbots op, anderen hadden er waardering voor, maar er werd alvast rekening mee gehouden."

"Enerzijds wilde ik met hart en ziel verslag doen van de sport, anderzijds eiste ik van mezelf dat het op een kritische manier gebeurde. Dat leidde tot confrontatiejournalistiek. Confrontatie niet alleen met de sporters, hun begeleiders en bestuurders, maar ook met mezelf: hoe ver kan ik gaan, wat heb ik in mijn hand, overspeel ik mijn hand niet? Dertig, veertig jaar geleden was het wielermilieu nog veel meer gesloten dan nu. Als je daarin wilde doordringen, omdat je bijvoorbeeld iets over doping wilde zeggen, moest je verschrikkelijk omzichtig zijn. Altijd was er de angst dat je je zou vergissen. Dus zat er vaak niets anders op dan een analyse proberen te maken met verwijzingen naar off the record-uitspraken en naar dingen waarvan je fingerspitzengefühl zei: hier klopt iets niet. Zinnetjes die je opving, onverwacht een glimp van preparatie meemaken op een rennerskamer, een coureur aan het infuus zien liggen. Wát krijgt die man naar binnen? Glucose? Alleen maar glucose of ook nog iets meer? Niemand die het je vlakaf vertelde. Maar je kon wel een beeld oproepen, van: 't is niet altijd zo koosjer, 't is niet altijd zuivere koffie.

Nog afgezien van de vraag: hoeveel zuivere koffie is er in het leven? In welke industrie worden er géén trucs gebruikt, van smeergeld toestoppen tot het opfokken van managers? Pres-teren staat nu eenmaal hoog aangeschreven in onze maatschappij, met alle mediatisering en medicalisering vandien. In het zakenleven, net zo goed als in de sport, bestaat de

WIEK? EEN ICOON VAN DE TWIJFEL, JA'

Een reeks van Manu Adriaens

meer de Olympische Spelen. Voor zijn verzamelde columns had hij al lang de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap-Afrika. Terugblik op 'het pijnlijk gelukkige leven' van een sportverslaggever.

neiging om over de schreef te gaan, om elkaar onderuit te rijden, om chemische producten te gebruiken... Niet dat ik het allemaal wil goedpraten, verre van, maar gaandeweg heb ik toch geleerd: 't is relatief. Dertig jaar geleden hoorde ik dokters in de Tour al zeggen: 'Joop Zoetemelk kan beter wat testosteron krijgen om in het wiel van Merckx te blijven. Liever dát dan zich total loss te fietsen en uiteindelijk als een wrak de Ronde te moeten verlaten.' Dat soort uitspraken van dokters hoorde ik daar, 's avonds, op een zomers terras. En door goed te luisteren, een samenvatting van de pro's en contra's te maken, evolueerde ik mee in mijn inzichten. Zonder onder één hoedje te willen spelen, want de eerlijkheid met mezelf stond voorop. Ik zou van mijn eigen geloof afvallen als ik nu, terugblikkend, zou moeten bekennen: ik ben vaak 'maatje onder de maten' geweest. Nee, altijd probeerde ik zo dicht mogelijk de waarheid te benaderen. Waarbij ik ook wel eens bedrogen zal zijn terwijl ik erbij stond, zeker? De kleedkamers van de sport en de achterafkamers van de politiek: je weet nooit honderd procent wat er allemaal bedisseld wordt. Maar het blijft een spannend streven om er achter te komen."

'Wat is er van de sport? Die vraag blijven stellen, is niet willen vergeten. Ik neem geen vlag mee, geen vlaggestok, alleen mijn vraagteken. Tegen de uitroeptekens.'
(uit: 'De zweetgeur van de sport')

"Wijlen Herman De Coninck, met wie ik nogal wat sportinterviews voor *Humo* heb gemaakt, heeft me ooit omschreven als 'iemand die tegen 200 km per uur rijdt met de remmen dicht'. Meer dan de beste verslaggever zijn, wilde ik vooral de allerbeste Jan Wauters zijn. Dat is de opdracht die ik mezelf heb gegeven, tot de laatste snik. Erkenning was welkom, daar was ik zeker niet doof of blind voor, maar tegelijk was ik me altijd evenzeer bewust van de kritiek die mijn aanpak bij sommigen opriep, het 'drammerige' en 'egocentrische'. Aan de andere kant: hoe kun je de wereld anders leren kennen dan vanuit jezelf? En al versta ik de kunst om mezelf te respecteren, ik heb ook voldoende zelfhaat in me. Dat heb ik gemeen met het jodendom, er zit veel bezinzel in me.

"De intensiteit van mijn reportages had veel te maken met mijn fascinatie voor lichamelijkeheid." (Foto Maitrise)

Iconen van de Vlaamse journalistiek

Ik een icoon van de Vlaamse journalistiek? Een icoon van de twijfel, ja.

Als coach van de radiosportredactie schroomde ik me niet af en toe mijn eigen zwakheden te berde te brengen. Al was het maar om een medewerker op die manier te motiveren: 'Kijk, ik ben ook niet volmaakt.' Toch moet je je ervoor hoeden jezelf té zeer bloot te geven. Neem niet alle lak van jezelf weg, er mag een geheimpje blijven bestaan. Zoals een sporter zich ook niet met zijn hele wezen te grabbel moet gooien voor media, concurrenten en buitenwereld. Laat hem maar voorzichtig blijven, anders loopt hij het risico zich tot een ruïne te laten vermolmen. Niet iedereen heeft de mentale kracht van een Merckx, Van Looy, Hinault."

"De intensiteit van mijn reportages had veel te maken met mijn fascinatie voor lichamelijkeheid. Jonge mensen zien in hun volle glorie, het opspannen van hun spieren, die lijnen en kronkels. De gestileerde Anquetil, voor mij het prototype van hoe de geest het lichaam kan dirigeren. De renner die hem, qua uitzicht, het meest benaderde, was onze Frank Vandebroucke. Ook een fenomenaal talent, maar die het verknald heeft, omdat zijn geest niet dominant genoeg was om dat fijn afgestelde lichaam bij herhaling naar topprestaties te sturen.

Van op de motor en in de kleedkamer zag ik die afgetrainde lijven, aanraakbaar, en tegelijk voelde ik de sluier van de verwelking al over hen heen vallen. Niet zelden omdat ik aan hun overleden vaders moest denken: Gilles Van Binst z'n pa gestorven toen hij amper 49 jaar was, de vader van Jan Mulder onwel geworden terwijl hij een wedstrijd van zijn zoon volgde... En waar is de vader van Edwig Van Hooydonck nu, de zachtmoedigste van alle vaders die ik op de jeugdkoersen van mijn zoon leerde kennen? Wat wordt er van ons, men-

sen?

Geen leven zonder de dood, dat stelde ik al van kleins af vast. In de kleuterschool zat een jongetje naast me, Matthijs: met de kermis werd hij vermorzeld onder de wielen van een foorwagen. Later, in de lagere school, een tenger mannetje naast me: Tersago. Ook dood. Als ik voorbij het kerkhof van Oppuurs reed, wist ik: hier ligt Tersago.

Ondertussen zag ik mijn grootmoeder – de vrouw die me had geleerd van waar de kinderen kwamen – oud worden. Ze was pas 27 toen ze al weduwe werd. Nooit hertrouwd, maar vertrouwend op het hiernamaals: niet eens als een beloning, hoogstens als een verzoeting om het leven hier te kunnen torsen. Zij maakte me daar deelgenoot van. Als ik buiten aan het voetballen was en ze me naar binnen riep om samen de rozenkrans te bidden, dan ging ik. Vanwege die handen van haar, die zo berustend in haar schoot konden liggen. Zo voelde ik al op jonge leeftijd het avondrood van de dag en het leven."

"Een roman? Ach, wie zit er nu op een roman van Jan Wauters te wachten? Ik hoef gewoon maar eens naar mijn eigen bibliotheek te kijken: nog zoveel boeken ongelezen. Ik mis trouwens de fantasie voor zo'n werk van langere adem, ik kan niet iets scheppen uit het niets. Eerst moet ik de natte ruggen van de renners hebben gezien, de voetbaltribune zijn opgeklimmen, en vanuit die plastische omgeving komen dan de associaties. Maar zelfs de columns hoeven voor mij niet echt meer. Ik heb niet het gevoel dat ik iets nog absoluut kwijt moet.

Dat mijn vrouw en ik tegenwoordig ongeveer de helft van het jaar in Zuid-Afrika vertoeven, heeft ontegensprekelijk tot dat proces van onthechting bijgedragen. In Zuid-Afrika is mijn hoofd vrolijker, stap ik lichter door het leven. Ik ben nooit een vroege opstaander geweest, maar daar zul je me er maar zelden op betrappen dat ik om zeven uur 's ochtends nog in bed lig. Want dat is het échte happy hour, zo tussen zes en half acht, als de dag uit zijn vliezen glipt, beloftevol, blauwig weerkaatsend tussen de gleuven van de bergen. Tot 's avonds de zon weer aan die bergen komt likken en uiteindelijk de totale duisternis intreedt. Zo maken mijn vrouw en ik daar het verglijden van de dagen mee, in het volle besef dat wijzelf ook ooit zullen verdwijnen in de duisternis. Daar zitten we dan naar te kijken. Zien, zijn en zwijgen."

"Ze zeggen dat ik, op mijn manier, school heb gemaakt. Tja, er zullen best een aantal collega's zijn die iets van me hebben meegedragen. Hier en daar zal er nog wel een luchtje Jan Wauters hangen. Maar wat dan nog? 't Is een ijdel verlangen om in de herinnering van meerdere generaties te blijven nazinderen. De ene school volgt snel de andere op, van duurzaamheid is er ook in de sportjournalistiek nauwelijks sprake. Wie heeft het vandaag nog over Marcel Van Bergen, de journalist van *Gazet van Antwerpen*, aan wie ik als achttienjarige meldde dat ik graag sportjournalist wilde worden? Die man kón schrijven, dat was geen cafépraat. Wat is er van hem overgebleven? 't Is weg, allemaal weg.

Misschien diept over een paar decennia iemand nog eens een klankband van mij op, of een exemplaar van mijn verzamelde columns. Maar daarmee zal het ook voor mij ophouden. In afwachting leef ik nog een beetje voort in dit voortdurend heden. Pijnlijk gelukkig."

"Altijd probeerde ik zo dicht mogelijk de waarheid te benaderen."
(Foto Maïtrise)

WAT MET BRONVERMELDING BIJ PRIMEURS VAN COLLEGA'S?

Luc Vanheerentals

De niet-verwijzing naar het primeur-artikel van een collega geeft onder journalisten vaak aanleiding tot wrevel. Nationaal waait er hierover bijwijlen zelfs een stormwind, zoals in 2000 toen VTM en VRT-Radio tegen elkaar klacht indienden bij de toenmalige Raad voor Deontologie. De VRT nam het niet dat VTM de resultaten van een peiling bracht zonder naar haar te verwijzen en VTM nam aanstoot aan het feit dat VRT-Radio een klankfragment uit een interview zonder bronvermelding overnam. Wat later maakte VRT-Radio zich boos op 4FM wegens dito overname van nieuwsberichten, maar in 2004 kreeg ze zelf en om dezelfde reden *De Morgen* over zich heen. Ook elders, niet in het minst op lokaal vlak, is het ongenoegen vaak groot.

Wat leert de journalistieke deontologie? De München-Verklaring der plichten en rechten van de journalist uit 1971 spreekt zich enkel onrechtstreeks over de kwestie uit. Zo wordt de journalist bezworen zich niet over te geven aan plagiaat. Ook het verbod oneerlijke methodes te gebruiken om informatie te verkrijgen is in zekere zin toepasselijk, net zoals het verbod om essentiële informatie achterwege te laten. Volgens Flip Voets, secretaris-generaal van de Raad voor Journalistiek, is het echter moeilijk bijkomende algemene richtlijnen uit te vaardigen. "De journalist kan wat bronvermelding betreft geen auteursrechten claimen", aldus Voets. "Het eigene van journalistiek is bovendien een bericht zo bekend mogelijk te maken. Het moet dus

eigenlijk als een succes beschouwd worden als een item door anderen overgenomen wordt."

"Zeker als de primeur het resultaat is van zwaar onderzoekswerk is het echter een collegiale vorm van erkenning van het werk van de andere dat men de bron vermeldt", vervolgt de persombudsman. Die eraan toevoegt dat journalisten ook in het algemeen meer hun bronnen zouden moeten vermelden om aan te geven waar de informatie vandaan komt. "Een vraag is natuurlijk ook hoe lang een bericht als een primeur kan beschouwd worden? Als een krant een nieuwtje brengt en de audiovisuele media behandelen het in de loop van de dag, dan hoeven de kranten daags nadien volgens mij niet meer te citeren waar het bericht oorspronkelijk verscheen", aldus Flip Voets.

Buiten de wederzijdse klacht van VTM en VRT in 2000 ontvingen de Raad voor Deontologie en zijn opvolger de Raad voor Journalistiek geen andere klachten over deze thematiek. In de zaak VTM versus VRT stelde de Raad dat in beide gevallen onterecht de bron niet vermeld was geworden. Hij oordeelde de klachten daarom gegrond. "Wanneer journalisten niet zelf bepaalde exclusieve informatie hebben ingewonnen, behoort het tot hun essentiële plichten melding te maken van het - al dan niet concurrerend - medium dat de informatie heeft aangebracht", aldus de Raad voor Deontologie in 2000 met verwijzing naar de drie vermelde bepalingen uit de Verklaring van München.

s c h e e f b e k e n e n

"Het spel dat de media van mijn ontslagvergoeding gemaakt hebben, vind ik be-scha-mend! Ze zeggen voortdurend dat ze de vierde macht zijn, dat ze de rechtsstaat verdedigen, dat ze de verzuring bestrijden, maar als ze dan zelf schrijven dat de regels van een rechtsstaat niet gerespecteerd moeten worden, heb ik daar een groot probleem mee."

Tony Mary, gewezen gedelegeerd bestuurder VRT, in *Humo* van 16 november 2006

"Volgens de prognose zal de VRT het boekjaar 2006 afsluiten met een negatief resultaat van 13 miljoen euro. (...) De topmannen zijn weg, de openbare omroep zit met de gebakken peren."

Yves Desmet in *De Morgen* van 27 oktober 2006

"Ik bemoei me uiteraard niet met de inhoud van de krant, maar soms denk ik wel eens: *Oei, wat schrijven ze nu?*"

Barones Tony Baert, voorzitter-uitgever van het *Belang van Limburg*, in *Het Belang van Limburg* van 4 november 2006

"We zijn het allerlaatste dagblad dat kleiner wordt. We zijn bijgevolg niet langer de 'grootste' krant, maar we blijven wel invloedrijk."

I(bi)dem

"Ik geloof niet in de doemverhalen over de gedrukte media, wel in de kracht van kranten en magazines. Anders zou De Persgroep geen 106 miljoen euro geïnvesteerd hebben in een prachtige nieu-

we drukkerij in Lokeren, denk ik. Maar we gaan onszelf wel voor een stukje moeten heruitvinden."

Koen Clement, HR-manager van De Persgroep Publishing, in *De Standaard* van 2 november 2006

"Als commerciële speler vind ik dat de VRT eindelijk doet wat hij moet doen. Iedereen was - terecht - lovend over het boekenprogramma 'Alles uit de kast'. Net dankzij dat programma hebben de commerciële zenders meer ademruimte gekregen."

Ricus Jansegers, gedelegeerd bestuurder SBS Belgium (VT4, Vijftv), in *De Tijd* van 28 oktober 2006

"Ikzelf heb na anderhalf jaar meer vragen dan antwoorden. Van sommige figuren meende ik dat ze er tot over hun oren bij betrokken waren. Nu denk ik steeds vaker: is dat wel zo? Van anderen was ik overtuigd van hun goede trouw, maar steeds vaker komt 'toch niet' in mij op. Twijfel is het overheersende gevoel."

Jan Hauspie (*Sport/Voetbal Magazine*) over het voetbalgokschandaal dat hij als eerste uitbracht, in *Het Nieuwsblad* van 27 oktober 2006

"Iedere omroep heeft zijn eigen stokpaardjes. Ik voel nu scherp aan waar ik de VRT niet mee moet lastigvallen. Ik denk niet dat het verhaal over het feit dat de Britten het zwaarlijvigste volk van de EU zijn erdoor zou komen."

Londen-correspondente Lia van Bekhoven in *Gazet van Antwerpen* van 4 november 2006

De deadline voorbij

DOE DE PERSMAP MAAR OP DE POST

Een column van Mark Vlaeminck

"Persconferenties zijn tijdverlies."

Voor die boude uitspraak wil ik niet verantwoordelijk tekenen. Ik noteerde ze, tot mijn grote verbazing en ergernis, uit de mond van een man die nochtans behoorlijk betaald werd om ervaren journalisten door bijscholing nog meer ervaren te maken.

Bedrijven hebben wel eens de neiging om veel geld uit te geven aan externe raadgevers die hun personeel hele en halve waarheden of complete waanzin moeten doen slikken.

Ook mediabedrijven ontsnappen niet aan die tendens.

Daarom mocht ik, en veel collega's met mij, ooit met verwondering luisteren naar wat een zelf verklaarde persgoeroe ons kwam voorhouden.

Van nuances had de man, die naar eigen zeggen nochtans kon bogen op een niet onaardige dosis journalistieke ervaring, geen hoge pet op. De voorschriften, stelregels en wekmethodes die hij ons voorhield, debiteerde hij met de kritiekloze zelfverzekerdheid van een paus die *urbi et orbi* het evangelie mag verkondigen.

Van de vele overbodige raadgevingen die de meneer ons meegaf, is er een stupiditeit die ik nooit zal vergeten: "Persconferenties? Daar gaan wij niet naartoe. Want persconferenties zijn tijdverlies. Laat de persmap maar opsturen."

Over persconferenties valt een boek te schrijven. Ik heb er veel meegemaakt en ik ben de eerste om toe te geven dat veel persconferenties inderdaad compleet overbodig zijn. Ik herinner me een persconferentie van Openbare Werken. Vier journalisten die luisterden naar wel tien hoge tot zeer hoge ambtenaren die papiertjes aflazen die ook in de persmap zaten. Toen de persconferentie gedaan was, gingen de journalisten naar hun respectievelijke redacties en de hoge tot zeer hoge ambtenaren gewoon naar huis, want zij besloten dat er voor hen geen enkele reden was om die dag nog naar kantoor te gaan.

Mijn allereerste persconferentie was ook mijn allerleukste.

(Foto Nick Hannes)

Onderwerp: het zoveelste bloemencorso van de zoveelste Vlaamse gemeente. Plaats van gebeuren: een niet onaardig Antwerps restaurant. Verloop: de burgemeester heette de pers welkom, hij zei dat de persmappen daar op dat tafeltje lagen, dat als wij nog vragen hadden wij hem die gerust mochten stellen en hij wenste iedereen smakelijk eten en ook nog een goede namiddag.

Nog vragen had ik niet, mijn collega's al evenmin, het eten was lekker, de drank overvloedig, de persmappen overzichtelijk en de namiddag hoe langer hoe vrolijker. Alleen, toen ik als piepjonge redacteur na mijn eerste persconferentie een stukje moest schrijven om het zoveelste corso aan te kondigen, had ik de stevige indruk dat tijdens mijn afwezigheid op de redactie mijn collega's de letters op het klavier

van mijn schrijfmachine – het verhaal speelt zich af in het pre-computertijdperk – van plaats hadden verwisseld. Want aan een fles meer of minder had de burgemeester zich niet laten kennen.

In dit concrete geval valt er voor de uitspraak 'Persconferenties? Daar gaan wij niet naartoe' vanuit bedrijfseconomisch standpunt wel iets te zeggen. In veel gevallen is het inderdaad efficiënter om aan de organisatoren van overbodige persconferenties te zeggen dat ze hun persmap maar beter op de post kunnen doen. Een mailtje sturen met attachment mag ook.

Maar tussen dat en *ex cathedra* aan journalisten decreteren dat ze niet meer naar persconferenties hoeven te gaan, gaapt er wel een afgrond van verschil.

Want ik zie het al gebeuren: in Lede schieten gangsters een juwelier dood en de woordvoerder van het parket van Dendermonde laat weten dat er om vijf uur een persconferentie is. Dan wil ik wel eens de journalist zien die doet wat hem in de bijscholing is geleerd en die dus antwoordt: "Doe de persmap maar op de post. En een mailtje sturen met attachment mag ook."

Onder embargo

Het rommelt weer bij **TV Brussel**. In goed een maand tijd verlaten twee vaste journalisten de redactie, die amper vijf reporters telt. Zo ruilde Jan Derom TV-Brussel in voor het Wereld Natuur Fonds.

Zit hoofdredacteur **Jan De Troyer** dan toch met een probleem?

Koen Meulenaere mag van de rechtbank in Leuven de Truiense burgemeester Ludwig Vandenhove (sp.a) een "bordeelschuimer" noemen. Dat was Meulenaeres (satirische, in een column in *Voetbalmagazine*) analyse van de inspanningen van burgemeester Vandenhove voor de legalisering van prostitutie in zijn stad.

Vandenhove eiste 15.000 euro schadevergoeding, net zoals zijn echtgenote dat deed, en gaat in hoger beroep.

En *Humo* publiceerde in zijn nummer van 7 november een column van **Arnon Grunberg** die niet van Arnon Grunberg blijkt te zijn. Grunberg zegt zijn tekst normaal te hebben ingestuurd, bij *Humo* zeggen ze die tekst niet te hebben ontvangen, wel een andere die helemaal op een Grunberg-werkstuk leek...

Technische complicaties? Een kwaad genius aan het werk? Hoofdredacteur **Jörgen Oosterwaal** belooft uitleg in de *Humo* van deze week.

Over waarheid en verzinsel gesproken: beroepsjournalist **Koen Fillet** is en blijft een van de beste radiopresentatoren en interviewers van het land. En daar is geen woord van gelogen (noch een andere essentiële waarheid bij verzwegen).

Intussen wordt zelfs *De Journalist* door de zetduivel niet ontzien. De indringende foto op de cover van vorige DJ was natuurlijk van **Didier Lebrun** (en niet Verdun) van PhotoNews.

De totale **krantenverkoop** in Vlaanderen is in het derde kwartaal 2006 met 0,65 procent gedaald. De jongste CIM-cijfers leren verder dat *Het Laatste Nieuws* nog met 1,09 procent vooruit gaat en met 293.390 verkochte exemplaren veruit de grootste krant blijft.

De Standaard laat met + 2,71 procent (tot 83.408 verkochte exemplaren) de grootste stijging noteren. *Het Volk* van zijn kant gaat verder de dieperik in met 6,82 procent tot nog een kleine 70.000 verkoop.

Bij **Het Belang van Limburg** (min 2,15 procent tot nog 99.000) rekent men op het tabloidformaat om de negatieve evolutie keren. *Het Belang* was de laatste Vlaamse krant die nog op groot dagbladformaat verscheen.

De Tijd hield stand in het voorbije kwartaal (+ 0,29 procent). Benieuwd welk effect de herprofilering als zakenkrant zal hebben. Met de lancering van *Tempus*, een nieuwe reeks financiële online diensten voor abonnees, rekent Mediafin/De Persgroep in elk geval op een definitieve kentering.

Dat zal dan wel zonder Rolf Falter, Marc Holthof, Katrien Bruylant, Kris Barrezele en Henri Truyma gebeuren, die allen recentelijk

vertrokken bij *De Tijd*.

Bij *Gazet van Antwerpen* dan weer waagde **Filip Marsboom** de oversteek naar *De Nieuwe Gazet*. Daar komt hij ouwe getrouwe Luc Van Loon weer tegen.

En bij *Het Nieuwsblad* moeten ze voortaan **Frans Steenhoudt** missen.

Intussen mag de **Vlaamse Dagblad Pers** – koepel van de Vlaamse dagbladuitgevers – dit jaar 1,7 miljoen gratis kranten uitdelen in de lagere en middelbare scholen. Mediaminister Geert Bourgeois (NV-A) verhoogde het budget voor het project *Krant in de Klas* met 50.000 euro tot 1,2 miljoen in het totaal. Van de uitgevers zelf wordt een gelijkaardige financiële insteek verwacht.

CIM-cijfers geven overigens aan dat **KiK** vruchten afwerpt: sinds 2003 blijkt het aantal krantenlezers in de doelgroep van 12 tot 18 jaar gestegen te zijn met 18 procent.

Het voordeel van een groot mediahuis is dat je al eens van werk van switchen zonder te moeten verhuizen: *Voor de dag*-anker **Machteld Libert** verlaat Radio 1 en duikt straks mogelijk op in de crimicel van de VRT-tv-nieuwsdienst.

Vertrokken naar het bovenmaanse is **Georges Poupaert**. Hij werd 76. Georges werkte decennialang voor het *Brugsch Handelsblad*, en was ook ondervoorzitter van de Brugse Persbond. Langs deze weg ons gemeente medeleven.

Ook aan Franstalige kant blijft het schuiven. Bij *Le Vif/L'Express* is nu ook hoofdredacteur **Stéphane Renard** ontslagen, nadat eerder al Jacques Gevers de laan was uitgestuurd.

Ex-journalist **Ron Hermans** is bedankt als perswoordvoerder van Groen! Het partijbestuur verwijt hem ondermeer 'de partij niet genoeg op de VRT te hebben gekregen'. Ron wordt per 1 januari 2007 opgevolgd door Sylvie Fabrè.

Wordt de **VMMa** in januari dan toch overgenomen door RTL Group/Bertelsmann? Volgens *Le Soir* is Roularta bereid zijn helft in VMMa te verkopen, in dat scenario zouden andere aandeelhouder De Persgroep en RTL de omroep bestieren.

Hoog tijd voor dat **redactiestatuut** bij VTM & Co., Eric Goens!

Het *Le Soir*-verhaal strookt hoe dan ook met de vaststelling dat **Kanaal Z**, die andere Roulartazender, zijn nieuwsaanbod uitbreidt van louter economisch naar ook politiek, sociaal en breder maatschappelijk nieuws. Kanaal Z zegt voortaan alle essentiële nieuws te zullen brengen, wars van alle sensatie.

Radio 1-reporter **Geert Spillebeen** heeft de publieksprijs gewonnen op het Nederlandse Wereld Audio Festival (WAF). De Stichting WAF is erop uit om de kwaliteit van het Nederlandstalige radionieuws te bevorderen (zie ook het *Dossier* in dit nummer van DJ).

Oproep aan de ereleden

De Werkgroep Ereleden doet een oproep aan alle oud-collega's beroepsjournalisten om zoveel mogelijke nieuwtjes, weetjes en dies meer aan de redactie te melden. Belevissen, frustraties, opmerkingen waarmee onze ereleden geconfronteerd worden zijn en blijven welkom. Vragen inzake pensioenen, vergoedingen, mogelijkheden tot bijverdienen, vrijwilligerswerk enzovoort worden door ons beantwoord. Samen met de VVJ/AVBB plannen we trouwens een of meer bijeenkomsten voor jong-gepensioneerden die nog actief zijn en voor ereleden die nog wat om handen hebben. Met deskundige sprekers van de diensten Pensioenen, Sociale Zaken en Belastingen, en met een natje en een droogje achteraf. Laat weten of er voor zulk initiatief belangstelling bestaat! Graag uw suggesties en/of bedenkingen aan: *Joe Hermie, IPV, Grote Markt 40, 2000 Antwerpen* – fax 03/232.21.30 – of via info@journalist.be

Onzichtbare bijdrage. Zichtbaar succes.

© Marie-Françoise Plissart

Onzichtbare bijdrage – BASF biedt innovatieve oplossingen aan voor alle gebouwen, van de fundamenteën tot het dak. Zo werden onze performante materialen gebruikt bij de renovatie van het Atomium.

Zichtbaar succes – in tal van industrietakken is BASF een belangrijke partner. Samen met onze klanten werken wij aan de ontwikkeling en de optimalisering van nieuwe oplossingen. De resultaten van onze bijdragen mogen er zijn! Of het nu gaat om het verbeteren van processen, om het verhogen van de kwaliteit of om het verminderen van kosten. Zo dragen we bij tot het succes van onze klanten. En tot een betere levenskwaliteit voor iedereen.

www.basf.be

 BASF

The Chemical Company